

Basics of Dentistry

У роботі лікаря загальної практики / сімейної медицини трапляються ситуації, коли він не може скористатися консультацією спеціаліста-стоматолога і змушений самостійно встановлювати діагноз та надавати екстрену стоматологічну допомогу, зокрема при таких захворюваннях, як гострий пульпіт, періодонтит, абсцеси, флегмона щелепно-лицьової ділянки, а також у разі травматологічного ушкодження обличчя і щелеп. Матеріал, викладений у посібнику, відповідає новій програмі "Основи стоматології" та "Освітньо-кваліфікаційній характеристиці спеціаліста". Захворювання та їх лікування описано в обсязі, достатньому для того, щоб цим посібником міг скористуватися не лише студент, а й лікар-початківець загальної практики / сімейної медицини.

Для студентів медичних, медико-профілактичних, педіатричних та фармацевтичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III—IV рівнів акредитації.

MINISTRY OF HEALTHCARE OF UKRAINE

Bases of Dentistry

*Edited by Corresponding Member of
National Academy of Medical Sciences of Ukraine,
Professor V. O. Malanchuk*

Textbook for students of higher medical education establishments
with III–VIth levels of accreditation

Vinnitsia
Nova Knyha
2018

УДК 616.31(075.8)
ББК 51.1(4УКР)286.6я73
B29

*Recommended by the Ministry of Healthcare of Ukraine
as textbook for students of higher medical education establishments
with III–IVth levels of accreditation*

Authors:

**V. O. Malanchuk, A. V. Borysenko, L. O. Khomenko, V. P. Nespriadko, O. I. Ostapko,
Ya. A. Kulbashna, Yu. G. Kolenko, Z. E. Zhegulovich**

Reviewers:

V. P. Pyuryk – Head of the Department of Surgical Dentistry of Ivano-Frankivsk National Medical University, MD, Professor;

V. A. Shevchuk – Head of the Course “Basics of Dentistry” of Kharkiv National Medical University, MD, Associate Professor.

Bases of Dentistry : textbook for stud. of medical. faculties of higher med. education est. : translated from Ukrainian / V. O. Malanchuk, A. V. Borysenko, L. O. Khomenko, V. P. Nespriadko [et al.] ; ed. by V. O. Malanchuk. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2018. – 616 p.
ISBN 978-966-382-419-2

In work of General Practitioner / Doctor of Family Medicine occur situations when it is necessary to get advice of a professional Dentist and set diagnosis and provide emergency dental care immediately, particularly in such diseases as acute pulpitis, periodontitis, abscesses, phlegmon of maxillofacial area, and in cases of maxillofacial trauma.

The material presented in the textbook corresponds to the new Program “Basics of Dentistry” and “Educational-Qualification Characteristic of Specialist”.

Diseases and their treatment presented in this textbook are described at the level sufficient not only for students but also for beginning General Practitioners / Doctors of Family Medicine.

The textbook is intended for students of Medical, Medical Care, Pediatric and Pharmaceutical Departments of higher medical institutions with IVth level of accreditation.

**УДК 616.31(075.8)
ББК 51.1(4УКР)286.6я73**

CONTENT

PART I

Pediatric dentistry and prevention of dental diseases..... 8

CHAPTER 1

Morphological and functional features of the dental system in children	9
Development of deciduous and permanent teeth. Factors that influence on formation and mineralization of teeth	9

CHAPTER 2

Prevention of dental diseases.....	16
------------------------------------	----

CHAPTER 3

Basic dental disease in children.....	25
Caries of the deciduous and permanent teeth in children.....	25
Pulpitis of the deciduous and permanent teeth in children	29
Periodontitis of deciduous and permanent teeth in children	32
Periodontal diseases in children	35
Oral mucosal disease in children.....	40

PART II

Odontopatology.

Diseases of periodontium and oral mucosa..... 46

CHAPTER 4

Conservative dentistry, its divisions, purposes and tasks.....	47
--	----

CHAPTER 5

Noncarious lesions, which appear after the eruption of teeth	51
--	----

CHAPTER 6

Dental caries	57
Complication of the caries: pulpitis and periodontitis.	77

CHAPTER 7

Diseases of periodontal tissues	91
Inflammatory and inflammatory-dystrophic diseases of periodontium.	91
Traumatic lesions of oral mucosa. Reasons. Clinic. Diagnostics. First aid.....	107
Infectious diseases of oral mucosa: ulcerous stomatitis, candidiasis of oral mucosa, viral lesions.....	110
Manifestations of specific infection (syphilis, tuberculosis) on oral mucosa.....	123
Precancerous diseases of oral mucosa and lips. Risk factors of development of oncologic diseases.....	131
Allergic lesions of oral mucosa.....	135
Changes in the oral mucosa at diseases of internal organs and systems	145

PART III

<i>Oral and maxillofacial surgery</i>	154
--	-----

CHAPTER 8

Anatomical and functional peculiarities of the maxillofacial area and neck.....	155
Neuroanatomy of the maxillofacial area	155
Anatomy and function of the salivary glands.....	161
Anatomy of the temporomandibular joint.....	165
Jaw movements	168

CHAPTER 9

Examination and methods of diagnostics in oral and maxillofacial surgery. Anaesthesia in oral surgery	169
History.....	169
Examination. Extra-oral examination.....	169
Intra-oral examination.....	172
Special investigations.....	175

У роботі лікаря загальної практики / сімейної медицини трапляються ситуації, коли він не може скористатися консультацією спеціаліста-стоматолога і змушений самостійно встановлювати діагноз та надавати екстрену стоматологічну допомогу, зокрема при таких захворюваннях, як гострий пульпіт, періодонтит, абсцеси, флегмона щелепно-лищевої ділянки, а також у разі травматичного uszkodження обличчя і щелеп.

Матеріал, викладений у підручнику, відповідає новій програмі “Основи стоматології” та “Освітньо-кваліфікаційній характеристиці спеціаліста”.

Захворювання та їх лікування описано в обсязі, достатньому для того, щоб цим підручником міг скористатися не лише студент, а й лікар-початківець загальної практики / сімейної медицини.

Для студентів медичних, медико-профілактичних, педіатричних та фармацевтичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації.

Навчальне видання

Маланчук Владислав Олександрович
Хоменко Лариса Олександрівна
Неспрядько Валерій Петрович та ін.

Основи стоматології

Підручник англійською мовою

***За редакцією члена-кореспондента НАМН України,
професора В. О. Маланчука***

Редактор *О. В. Марчук*
Технічний редактор *Ж. С. Швець*
Коректор *Ю. П. Тертул*
Комп'ютерна верстка: *Д. С. Бочаров*

Підписано до друку 20.03.18. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 35,93. Зам. № 633.

ПП “Нова Книга”
21029, м. Вінниця, вул. М. Вашука, 20
Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432) 52-34-80, 52-34-82. Факс 52-34-81
E-mail: info@novaknyha.com.ua
www.novaknyha.com.ua

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ